

18° ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ: 1

ΣΧ. ΕΤΟΣ: 2023 - 24

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ –
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

1. Ανθρώπινα Δικαιώματα

**Τίτλος «Η οικογένεια δεν έχει
αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!»**

Ένα πρόγραμμα για την οικογενειακή πολυμορφία

Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!» (Ένα πρόγραμμα για την οικογενειακή πολυμορφία)

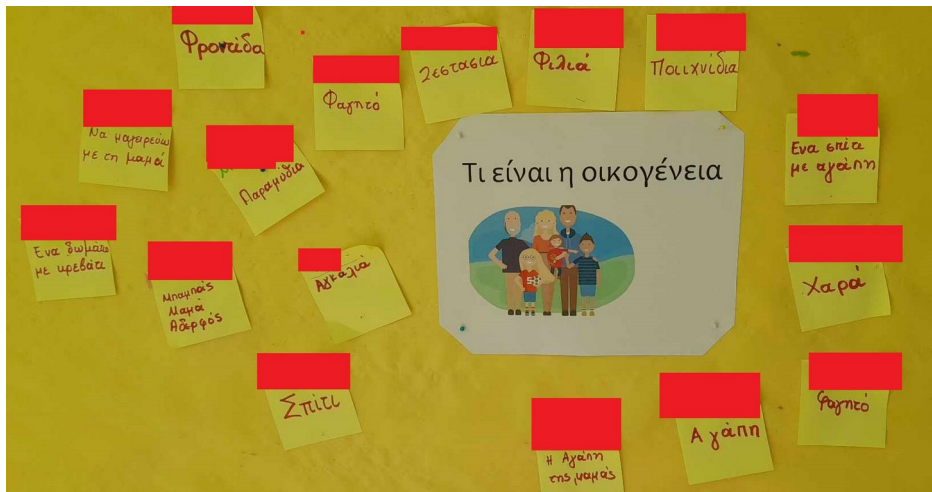
1ο Εργαστήριο: «Η μονα-δική μου οικογένεια»

Πριν ξεκινήσουμε το εργαστήριο ζητήθηκαν από τα νήπια να ζωγραφίσουν την οικογένειά τους (όσοι ζουν στο ίδιο σπίτι) με τη συνεργασία της μαμάς - του μπαμπά ή κάποιου ενήλικα στο σπίτι τους και να το επιστρέψουν στο σχολείο. Κάποιες οικογένειες μας προβλημάτισαν - σε κάποιες άλλες εντοπίσαμε ομοιότητες με τη δική μας οικογένεια.... και τις ταξινομήσαμε ανάλογα με τον αριθμό των μελών της

Στην επόμενη συνάντησή μας καλέσαμε τα παιδιά αυθόρμητα και με τον δικό τους τρόπο να αναρωτηθούν "Τι είναι οικογένεια" σε μια δραστηριότητα ιδεοθύελλας.

Στόχος μας ήταν να ανιχνεύσουμε τι πιστεύουν τα παιδιά και τι αντιλήψεις έχουν για τον θεσμό της οικογένειας.

Στο τέλος του εργαστηρίου διαβάσαμε το ψηφιακό παραμύθι: Η μοναδική μου οικογένεια <https://www.openbook.gr/i-mona-diki-moy-oikogeneia/>
Συζητήσαμε για τις οικογένειες των ζώων που πρωταγωνιστούν στο παραμύθι

2ο Εργαστήριο: «Πες μας, Πιγκουίνε!»

Συζητάμε για την πυρηνική οικογένεια (1+1=2)

Στο 2ο Εργαστήριο ένα πιγκουινάκι από τον Νότιο Πόλο μας εστειλε μια κάρτα, μας συστήθηκε και μας ζήτησε να τον βοηθήσουμε στο πρόβλημά του: "Η μαμά και ο μπαμπάς λείπουν αρκετές φορές για ψάρεμα και είμαι μόνος μου. Τι προτείνετε να κάνω για να λύσω το πρόβλημά μου;" Μετά από αρκετή ώρα συζήτησης τα παιδιά του πρότειναν να κάνει παρέα με τα υπόλοιπα παιδιά - πιγκουινάκια όση ώρα λείπουν οι γονείς τους ώστε να μη νιώθουν μοναξιά αλλά και να προστατεύονται καλύτερα από πιθανούς κινδύνους.

Πιγκουίνος

Ο αυτοκρατορικός πιγκουίνος αναπαράγεται στο ψυχρότερο περιβάλλον του πλανήτη με θερμοκρασίες του αέρα που μπορεί να φθάσουν τους -60°C και οι ταχύτητες του ανέμου μπορεί να φτάσουν τα 200 χλμ/ώρα. Η αναπαραγωγή των αυτοκρατορικών πιγκουίνων αποτελεί το σημαντικότερο «κεφάλαιο» της ζωής τους, ενώ ο τρόπος με τον οποίο αυτή διαδραματίζεται αποτελεί υπόδειγμα συνεργασίας και αντοχής. Τα πτηνά αυτά σχεδόν θυσιάζονται για να φέρουν στον κόσμο τους νεοσσούς τους και εάν ένας από τους γονείς πεθάνει ή σκοτωθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου αναπαραγωγής, ο επιζών γονέας εγκαταλείπει το αυγό ή τα μικρά του και πάει πίσω στη θάλασσα για να τραφεί, κάτι που σημαίνει ότι είναι αδύνατον να επιβιώσει ο νεοσσός χωρίς την παρουσία και των δύο γονέων.

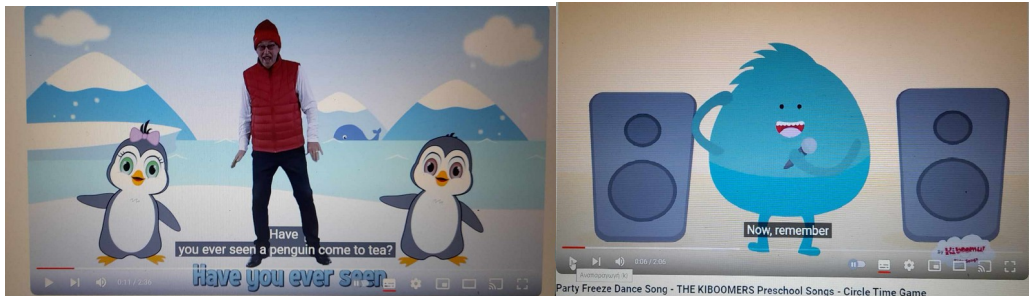

Παράλληλα μάθαμε πολλά πράγματα για τη ζωή του στους πόλους μέσα από το video της Disney «Πιγκουίνοι- Ο μαγικός κόσμος των ζώων» (<https://www.youtube.com/watch?v=IZHgm2Xhf1E>)

Φτιάξαμε Ατομική Εργασία την οικογένεια του πιγκουίνου με τύπωμα.

Χορέψαμε τον χορό του "Freeze" (<https://www.youtube.com/watch?v=2UcZWXvgMZE>) και "Penguin Dance" (<https://www.youtube.com/watch?v=uf0uKmkwnKs>)

Τέλος συζητήσαμε τα θετικά κα αρνητικά μιας πυρηνικής οικογένειας

Αρνητικά

Εργάζονται και οι δύο γονείς.

Η πυρηνική οικογένεια

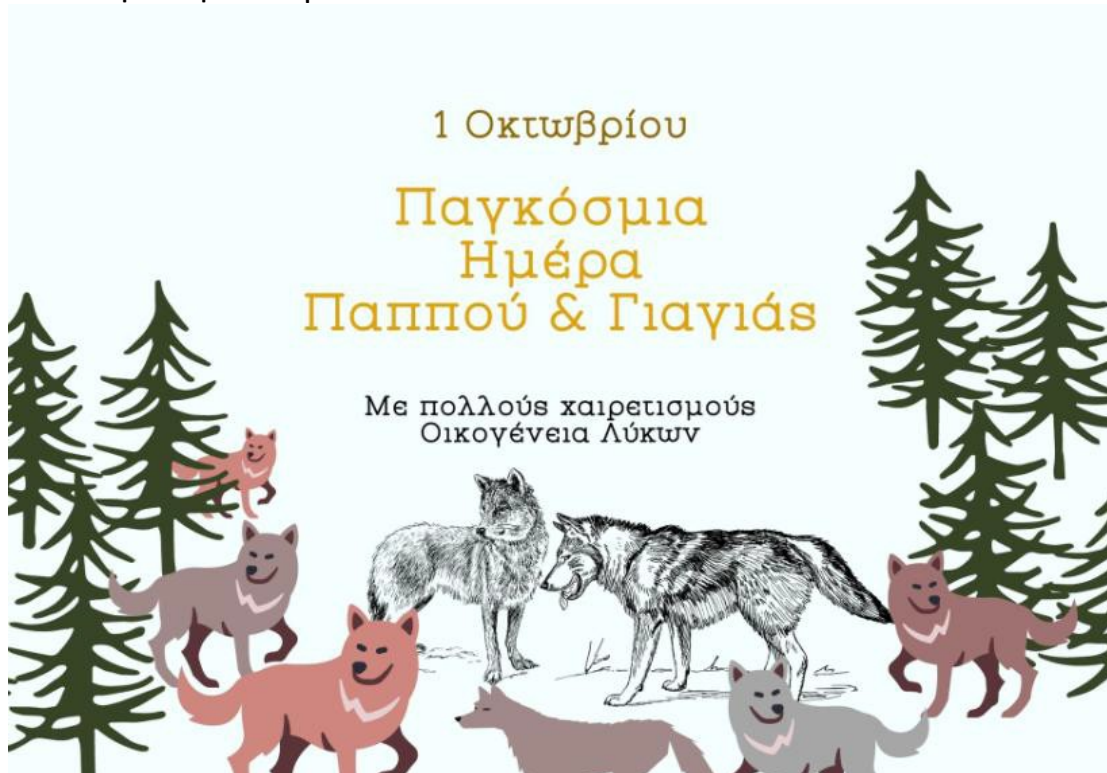
Θετικά

Ο ένας γονέας βοηθάει τον άλλον.

3ο Εργαστήριο: «Πες μας, λύκε!»

Συζητάμε για την εκτεταμένη οικογένεια (1+1=11)

Στο 3ο εργαστήριο ένα λυκάκι μας εστειλε μια κάρτα, μας συστήθηκε και μας ζήτησε να τον βοηθήσουμε στο πρόβλημά του: "Η οικογένειά μου αποτελείται από πολλά μέλη: μαμά και μπαμπάς, θείες και θείοι, γιαγιάδες και παππούδες και μικρότερα αδελφάκια. Αν και αγαπώ την οικογένειά μου πολλές φορές είναι πολύ φασαριόζικη και δεν μπορώ να βρω την ησυχία μου. Τα αδέρφια μου με πειράζουν συνεχώς. Τι λύση μου προτείνετε;". Τα παιδιά συζήτησαν μεταξύ τους και πρότειναν διάφορες λύσεις, όπως να φύγει και να βρει νέα φωλιά, όμως το λυκάκι δεν ήταν πρόθυμο να εγκαταλείψει την οικογένειά του.

	<p>Λύκος Ο γκρίζος λύκος είναι από τα κοινωνικότερα ζώα της υψηλίου. Η βασική οικογένεια αποτελείται από ένα κυρίαρχο ζευγάρι που συνοδεύεται από τους απογόνους διαφόρων γενεών. Όλοι μαζί σχηματίζουν την αγέλη. Μια «μέση» αγέλη αποτελείται από 5-11 ζώα (1-2 ενήλικες, 3-6 νεαρά άτομα και 1-3 μονοετή κουτάβια), αλλά μερικές φορές απαρτίζεται από δύο ή τρεις οικογένειες, οπότε μπορεί να φθάσει σε μεγάλους αριθμούς.</p>
---	--

Προκειμένου να κατανοήσουν τα παδια γιατί η οικογένεια του λύκου είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας, παρουσιάσαμε πληροφοριακό κείμενο για τον λύκο πληροφοριακό υλικό από την ιστοσελίδα του Αρκτούρου και σχετικό βίντεο (π.χ. αποσπάσματα από το βίντεο με τίτλο

«Λύκοι» από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων»

Μάθαμε πολλές πληροφορίες για τη ζωή του και για το πόσο παραξηγημένο είναι το είδος του, που πλέον προστατεύεται καθώς ολοένα και περισσότεροι λύκοι εξαφανίζονται από τα δάση της Ελλάδας.

Παίξαμε στην αυλή το παιχνίδι: "Λύκε, λύκε είσαι εδώ;"

Διαβάσαμε το παραμύθι: Τα τρία μικρά λυκάκια του Τριβιζά .

Δημιουργήσαμε ατομικό εικαστικό έργο

Κλείνοντας το εργαστήριο συζητήσαμε τα Αρνητικά – Θετικά της εκτεταμένης οικογένειας

Αρνητικά

Μερικές φορές
κάνουν πολλή
φασαρία όλοι
μαζί!

Η εκτεταμένη οικογένεια

Θετικά

Πάντα υπάρχει
κάποιος στο
σπίτι και έτσι δε
φοβάμαι ποτέ!

4ο Εργαστήριο: «Πες μας, καγκουρό!»

Συζητάμε για τη μονογονεϊκή οικογένεια (1+1=1)

Στο 4ο εργαστήριο ένα μικρό καγκουρό μας εστειλε μια κάρτα, μας συστήθηκε και μας ζήτησε να τον βοηθήσουμε στο πρόβλημά του. "Φοβάμαι να αποχωριστώ τη μαμά μου και αν και θέλω να παίξω με τα άλλα ζωάκια ντρέπομαι - παγώνω και δεν ξέρω τι να τους πω! Πως θα μπορούσα να τα πλησιάσω;"

A yellow kangaroo standing on its hind legs, facing left.	<p>Καγκουρό Τα καγκουρό ονομάζονται μαρσιποφόρα εξαιτίας ενός σάκου, του μάρσιπου, που έχουν στην κοιλιά τους και μέσα στον οποίο τα μικρά τους ζουν και θηλάζουν τους πρώτους μήνες της ζωής τους. Όταν γεννηθούν, η μητέρα γλείφει το τρίχωμα της κοιλιάς της και ανοίγει ένα δρόμο ως τον σάκο, ώστε τα μικρά να μπορούν εύκολα να τον βρουν. Η μητέρα είναι πολύ συνδεδεμένη με το μικρό της, και το μικρό καγκουρό, όπως και πολλά άλλα ζώα, όταν φτάσει η στιγμή της ενηλικίωσης, δυσκολεύεται να το συνειδητοποιήσει και συχνά, αν και πολύ ανεπτυγμένο σωματικά, προσπαθεί να μπει στον μάρσιπο της μητέρας του.</p>
---	---

Αφού εντοπίσαμε με τα παιδιά στην υδρόγειο σφαίρα την ήπειρο που ζει το καγκουρό και εξηγήσαμε στα παιδιά πως το καγκουρό είχε μόνο την μαμά του στην οικογένειά του και πως είχε συνηθίσει να περνάει πολύ χρόνο μαζί της. Τα παιδιά πρότειναν πολλές τεχνικές και ευγενικές "φράσεις" που

χρησιμοποιούν τα ίδια όταν θέλουν να "πιάσουν" φίλιες τα οποία και καταγράψαμε σε χαρτί.

Μάθαμε αρκετά πράγματα για τη ζωή του Καγκουρό από σχετικό βίντεο (αποσπάσματα από το βίντεο με τίτλο «Καγκουρό» από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων», 2009).

Παντομίμα : το καγκουρό

Τραγούδι "Τα καγκουρό": <https://www.youtube.com/watch?v=K8oYIFSOyLc>

Δημιουργήσαμε ατομικό εικαστικό έργο με κολάζ

Κλείνοντας το 4ο εργαστήριο συζητήσαμε τα Αρνητικά – Θετικά της μονογονεϊκής οικογένειας

5ο Εργαστήριο: «Πες μας, κούκε!»

Συζητάμε για τη θετή οικογένεια (1+1=3)

Στο 5ο εργαστήριο ο κούκος μας εστειλε μια κάρτα. Ζούσε με τη θετή του οικογένεια τη μαμά χελιδόνα και τα χελιδονάκια της. Ο μικρός κούκος ήταν πολύ χαρούμενος με την οικογένειά του και τα αδελφάκια του. Όλα τα μέλη της οικογένειας αγαπιόντουσαν και συνεργάζονταν - όταν όμως ήρθε η ώρα να πάει στο σχολείο, τα υπόλοιπα χελιδονάκια τον αντιμετώπιζαν με καχυποψία και το κορόιδευαν. Έτσι μας ζήτησε βοήθεια στο πρόβλημά του: "Τα υπόλοιπα χελιδόνια δεν με παίζουν! Δεν τους αρέσει το χρώμα μου και νιώθω πολύ μοναξιά. Τι μου προτείνετε να κάνω ώστε να με κάνουν παρέα;" Η αλήθεια είναι πως αυτό το πρόβλημα μας δυσκόλεψε πολύ να βρούμε κάποια λύση. Καταγράφηκαν οι ιδέες των παιδιών χωρίς καμία παρέμβαση

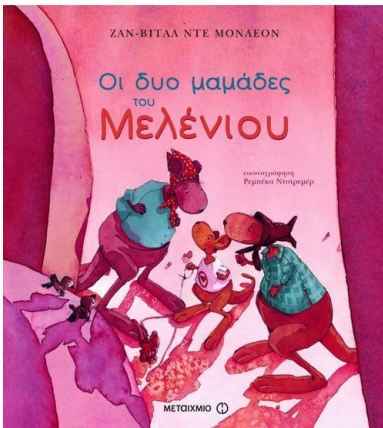

	<p>Κούκος Ο κούκος είναι ευρύτατα γνωστός για το φαινόμενο του αναπαραγωγικού παρασιτισμού, δηλαδή γεννάει τα αυγά του στις φωλιές άλλων πουλιών βρίσκοντας την κατάλληλη στιγμή και απορρίπτοντας από την κάθε φωλιά αντίστοιχο αριθμό αυγών του ιδιοκτήτη (συνήθως 1 αυγό ανά φωλιά, σπάνια 2). Κατόπιν απομακρύνεται γρήγορα, με την όλη διαδικασία να διαρκεί περίπου 10 δευτερόλεπτα. Ένα θηλυκό μπορεί να επισκεφθεί μέχρι και 25 φωλιές κατά τη διάρκεια της περιόδου αναπαραγωγής. Οι θηλυκοί κούκοι επιλέγουν φωλιές πτηνών με αυγά παρόμοια με τα δικά τους, στο χρώμα, το μέγεθος και το σχήμα, ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα απόρριψης του δικού τους αυγού.</p>
---	---

Όμως, αν και ήταν καλό να παρεμβαίνει η κυρία ως διαμεσολαβητής - δεν ήταν πάντοτε εύκαιρη! Επίσης ο μικρός κούκος ήθελε να είναι ο εαυτός του και όχι να προσπαθήσει να μοιάσει στα χελιδόνια!

Αναζητώντας μια λύση παίξαμε ένα θεατρικό παιχνίδι καθοδηγούμενο εν μέρει..... Τα παιδιά παρίσταναν τα χελιδόνια που έπαιζαν μεταξύ τους και η κυρία παρίστανε τον κούκο που τον έδιωχναν.

Με αφορμή το 5ο εργαστήριο φτιάξαμε την φωλιά της χελιδόνας με το αυγό του κούκου.

Για τη θετή οικογένεια διαβάσαμε επίσης το παραμύθι : **Οι δυο μαμάδες του Μελένιου**

Κλείνοντας το 5ο εργαστήριο συζητήσαμε τα Αρνητικά – Θετικά της θετής οικογένειας

6ο Εργαστήριο: «Πες μας, χελωνάκι!»

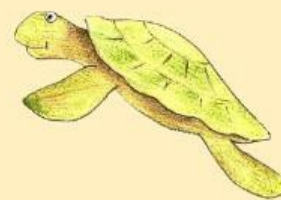
Συζητάμε για τα ορφανά παιδιά (1+1=0)

Στο 6ο εργαστήριο μια χελωνίτσα καρέτα - καρέτα μας εστειλε μια κάρτα

Χελώνα

Οι χελώνες *caretta caretta* σπάνια βγαίνουν στην ξηρά, μόνο κατά τις σύντομες επισκέψεις των θηλυκών για την κατασκευή φωλιών και την απόθεση των αυγών τους. Τα αυγά θάβονται στην παραλία, κοντά στο νερό, ώστε τα χελωνάκια να μπορούν να επιστρέψουν στη θάλασσα. Μετά από επώαση περίπου 80 ημερών, τα χελωνάκια σκάβουν την άμμο για να φτάσουν στην επιφάνεια, κυρίως τη νύχτα, για να ξεφύγουν από τους θηρευτές και να μην τραυματιστούν από τις υψηλές θερμοκρασίες της άμμου. Μπαίνουν στη θάλασσα έχοντας ως οδηγό την αντανάκλαση του φεγγαριού στην επιφάνεια του νερού. Η διαδικασία αυτή είναι πολύ επίπονη για τα μικρά χελωνάκια που μπορεί να χάσουν μέχρι και το 20% του σωματικού τους βάρους λόγω της εξάτμισης του νερού, κατά τη διαδρομή από τη φωλιά μέχρι τη θάλασσα, και στη συνέχεια θα κολυμπήσουν για περίπου 20 ώρες μέχρι να φτάσουν στα ανοιχτά.

μας συστήθηκε και μας ζήτησε να τον βοηθήσουμε στο πρόβλημά της:

Προκειμένου να κατανοήσουν τα παιδιά γιατί τα χελωνάκια είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της Ημέρας παουσιάσαμε ένα σύντομο

πληροφοριακό κείμενο για το χελωνάκι και προβάλλαμε αποσπάσματα από το βίντεο με τίτλο «Χελώνες» από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney «Ο μαγικός κόσμος των ζώων», 2009.

Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια για τα χελωνάκια που στερούνται τους γονείς τους από τη γέννησή τους. Η συζήτηση οδήγησε στα ορφανά παιδιά και στα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα που ζουν στην πατρίδα μας. Δεν εμβαθύναμε στο θέμα για να μη δημιουργήσουμε ανασφάλεια και φόβο στα παιδιά. Εστίασαμε στο "πως μπορούμε να βοηθήσουμε" σε περίπτωση που ένα ορφανό παιδάκι συναναστρέφεται μαζί μας είτε στο σχολικό είτε στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

Κλείνοντας το 6ο εργαστήριο συζητήσαμε Αρνητικά – Θετικά της ζωής των ορφανών παιδιών

Αρνητικά

Δεν έχω
κανέναν να του
πω τα μυστικά
μου.

Παιδιά χωρίς οικογένεια

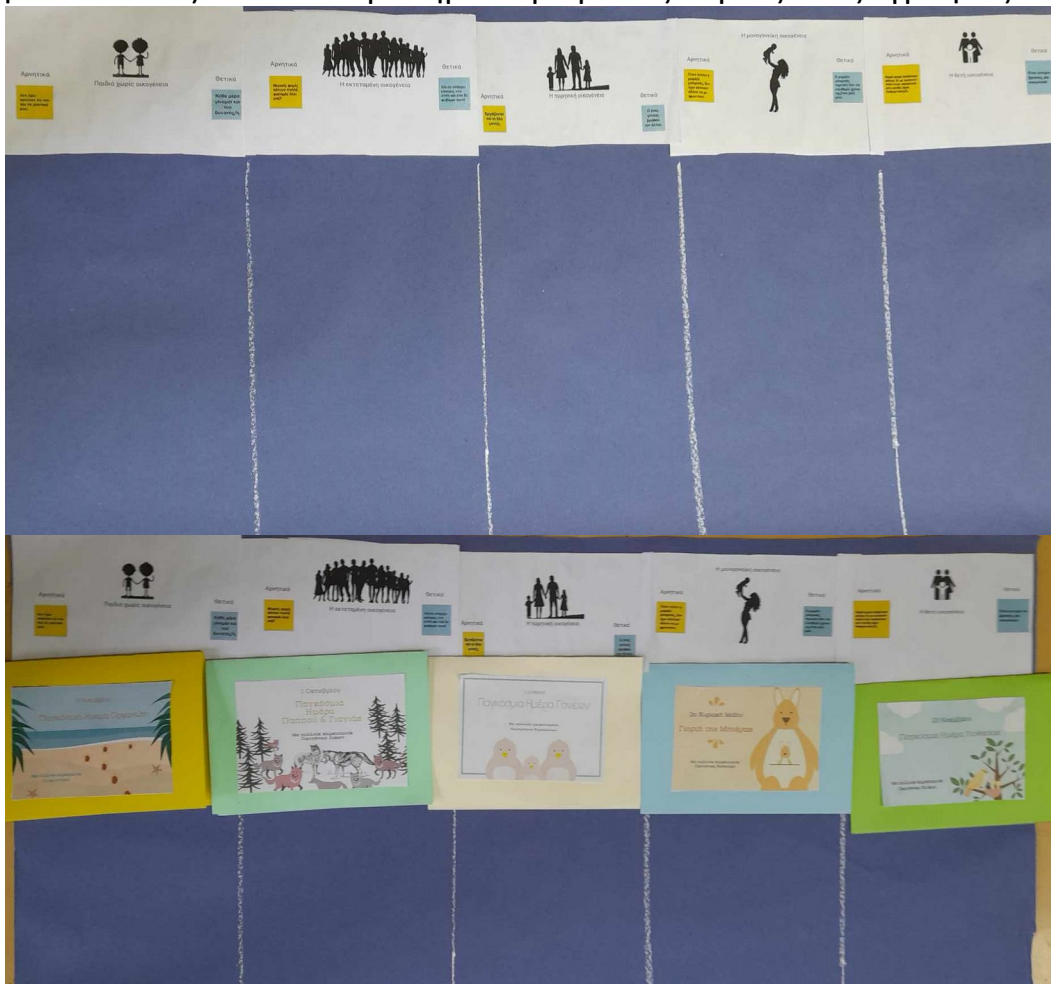
Θετικά

Κάθε μέρα
γίνομαι και
πιο
δυνατός/ή.

7ο Εργαστήριο: «Οι μονα-δικές μας οικογένειες» - Αξιολόγηση & Διάχυση δράσεων

Στο τελευταίο εργαστήριο ξαναθυμηθήκαμε όλες τις οικογένειες με τα θετικά και τα αρνητικά τους. Επαναλάβαμε τη δραστηριότητα ιδεοκαταιγισμού (brainstorming) του 1ου Εργαστηρίου με θέμα «Τι είναι Οικογένεια» για να διαπιστωθούν οι αλλαγές που συντελέστηκαν σε επίπεδο γνώσεων, αντιλήψεων, συναισθημάτων. Μάλιστα κάποιο κοριτσάκι συμπλήρωσε ότι υπάρχουν κι άλλες οικογένειες με δύο μαμάδες ή δύο μπαμπάδες κάναμε μια μικρή συζήτηση γι αυτό.

Φτιάξαμε ένα πίνακα χωρισμένο σε πέντε στήλες, όσοι και οι τύποι οικογενειών που μελετήσαμε (πυρηνική, εκτεταμένη, μονογονεϊκή, θετή και ορφανά παιδιά) και τον συμπληρώσαμε με τις κάρτες και ζωγραφιές

Ρωτήθηκαν αν τους άρεσε ο τρόπος που γνώρισαν τις διαφορετικές μορφές οικογένειας και αν απόλαυσαν όλη τη μαθησιακή διαδικασία. Μόνο στο τελευταίο εργαστήριο που αφορούσε στα ορφανά παιδιά μου ζήτησαν να βγάλω τη φωτογραφία του παιδιού γιατί τα στενοχωρούσε.

Συμφωνήσαμε να "ανεβάσουμε" τις δράσεις μας στο διαδίκτυο ώστε να μπορούν να τα παρακολουθήσουν μαζί με τους γονείς τους.

Στο τέλος συμπλήρωσαν μία Ρουμπρίκα Αυτοαξιολόγησης για τη συνεργασία στην ομάδα, την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και την αποδοχή της διαφορετικότητας.

Τελικά, πώς τα πήγα;
 Διαλέγω το προσώπακι που ταιριάζει...

Όνομα	Ημερομηνία
Η συνεργασία με τους συμμαθητές μου στις ομάδες μου άρεσε πολύ! 	Έλεγα ελεύθερα τη γνώμη μου, και σεβόμουν τη γνώμη των άλλων!
Γνώρισα πολλές οικογένειες διαφορετικές μεταξύ τους! 	Κάθε φορά που κάναμε "οικογενειακό συμβούλιο" ένιωθα ότι ανήκω σε μια καινούρια οικογένεια!
Κατάλαβα ότι όλες οι οικογένειες είναι ίσες, αν και είναι διαφορετικές! 	Κατάλαβα ότι όλες οι οικογένειες έχουν προβλήματα, αλλά έχουν και πολλές χαρές!

